



«ЖҰЛДЫЗАЙ-2024»
ҰЛТТЫҚ ИНКЛЮЗИВТІ ОЙЫНДАРЫНЫҢ
РЕГЛАМЕНТИ



Астана, 2024 жыл

1. Спорттық жарыстың атавы.

«ЖҰЛДЫЗАЙ-2024» ҰЛТТЫҚ ИНКЛЮЗИВТІ ОЙЫНДАРЫ

Қазақстан Республикасында ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар мен жасөспірімдердің қатысуымен өтетін республикалық спорттық жарыстар.

1. Жалпы ережелер

Осы қайырымдылық жобасы ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар мен жасөспірімдердің жарысу ерекеті арқылы спорттық шеберліктерін көрсетуге арналған бірегей спорт алаңын одан әрі дамытуға бағытталған.

Кор 2016 жылдан бері өткізіп келген «Жұлдызай» сайystары 2022 жылы «Жұлдызай» Ұлттық Инклюзивті Ойындары болып өзгерілді.

Идея авторы және үйымдастырушысы – «Жұлдызай және К» Қоғамдық қоры ([сайт sport.juldizai.kz](http://sport.juldizai.kz)).

«Жұлдызай» Ұлттық Инклюзивті Ойындарын өткізуі өнірлердің әкімдіктері, ҚР Туризм және спорт министрлігі, ҚР Ұлттық паралимпиада комитеті, спорт федерациялары, ҮЕҰ және БАҚ қолдайды.

«Жұлдызай -24» Ұлттық Инклюзивті Ойындарының жарыстары ҚР Туризм және спорт министрлігі Спорт және деңе шынықтыру істері комитеті Төрағасының 20.12.2023 жылғы №523 бұйрығымен бекітілген «2024 жылға арналған спорттық-бұқаралық іс-шаралардың бірыңғай республикалық күнтізбесіне» енді.

Ойындарының жарыстары спорттың 8 түрінен өтеді : «женіл атлетика», «мини футбол», «голбол», «бочча», «үстел теннисі» және ұлттық ойындар түрлері «асық ату», «бес тас» және «тогыз құмалак» бойынша 10-16 жас аралығындағы ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар мен жасөспірімдер арасында өткізіледі,

2. Мақсаттары мен міндеттері.

- Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар мен жасөспірімдердің жоғары нәтижелерге қол жеткізу үшін өздерінің спорттық әлеуетін арттыра отырып, салауатты өмір салтын ұстануға және спортпен шұғылдануға деген ынтасын арттыру;

- Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың спорттағы таланттын дамытуға және ашуға ықпал ету;

- Қатысушылардың жеңіске деген ерік-жігерін қалыптастыру және қатысушылардың спорттық рухын нығайту;

- «Жұлдызай-24» Республикалық Ойындарына қатысу үшін өнірлік іріктеу спорттық жарыстарында спорт түрлері бойынша жеңімпаздарды анықтау;

- «Жұлдызай-24» Ойындарының жарыстарын өткізу барысында мықты және дарынды ерекше спортшыларды анықтау;

- Спортта жоғары нәтижелерге қол жеткізуде ынтасын арттыру мақсатында үздік жас спортшыларды көтермелеге жағдай жасау;

- «Жұлдызай-24» Ойындарының жеңімпаздары атанған мүмкіндігі шектеулі балалар мен жасөспірімдерге спорттық разряд беруге жәрдемдесу.

3. Спорттық жарыстарды өткізу орны мен уақыты.

2024 жылы «Жұлдызай-2024» Ойындарының финалдық жарыстары Ж.Ушкемпіров атындағы жекпе-жек сарайында, «Qazaqstan» жеңіл атлетикалық спорт кешенінде және еліміздегі ең заманаудың ең ірі спорт кешендерінің бірі болып табылатын Паралимпиадалық жаттығу орталығында өтеді. Шагын футбол өткізуге арналған қосымша спорт ғимараты қызметті сатып алу қорытындысы бойынша айқындалатын болады.

01 қазан - қатысушылардың елорда қонақүйлерінде келуі;

01 қазан сағат 17.00-де. - мандаттық комиссия (Тенгри қонақ үйі немесе Ж. Ушкемпіров атындағы жекпе-жек сарайы, орын өткізу күніне жақын анықталады);

02 қазан сағат 10.00-де - Салтанатты ашылу (Ж. Ушкемпіров атындағы жекпе-жек сарайы);

02 - 03 қазан – ойын жарыстарын және мәдени бағдарлама өткізу;

02-03 қазан Женіл атлетика («Qazaqstan» жеңіл атлетикалық спорт кешені);

02-03 қазан Ұлттық ойындар: асық ату, бес асық и тогызқұмалақ («Qazaqstan» жеңіл атлетика спорт кешені, Ж. Ушкемпіров атындағы жекпе-жек сарайы);

02-03 қазан Үстел теннисі (Ж. Ушкемпіров атындағы жекпе-жек сарайы);

02-03 қазан Бочча (Ж. Ушкемпіров атындағы жекпе-жек сарайы);

02-03 қазан Голбол (Паралимпиадалық жаттығу орталығы);

02-03 қазан Мини футбол.

04 қазан сағат 14.00-де. - Ойындардың салтанатты жабылуы (Ж. Ушкемпіров атындағы жекпе-жек сарайы);

04 - 05 қазан - қатысушылардың өз қалаларына кетуі.

Қатысушылардың болжамды саны ерекше қажеттіліктері бар 500-ге жуық бала (2023 жылғы факт бойынша).

4. Спорттық жарыстарды өткізу жүйесі.

«Жұлдызай-24» Ойындарының жарыстары екі кезеңде және спорттың 8 түрі: «женіл атлетика», «мини футбол», «голбол», «бочча», «үстел теннисі» және ұлттық ойындар түрлері «асық ату», «бес тас» және «тоғыз күмалак» бойынша **10-16 жас аралығындағы** ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар мен жасөспірімдер арасында өткізіледі, қатысушылар екі жастық топтарға болінеді:

- 1) үлкен жас тобы - 2010-2008 жылы туылғандар;
- 2) кіші жас тобы - 2014-2011 жылы туылғандар.

«Жұлдызай-24» Ойындары 2 кезеңде өткізіледі:

- I кезең - Өнірлік іріктеу жарыстары;
- II кезең - Республикалық финалдық жарыстар.

Ұлттық Инклузивті Ойындар жарыстарының Өнірлік іріктеу кезеңдері облыс орталықтарында, Астана, Алматы және Шымкент қалаларында 2024 жылғы **1 ақпан мен 30 маусым аралығында** жергілікті атқарушы органдардың және спорт федерацияларының, сондай-ақ демеушілер мен меценаттардың және т.б. колдауымен өткізіледі. Өнірлердің білім басқармаларымен бірлесіп, Өнірлердің спорт басқармалары жарыстарды ұйымдастырушылар болып табылады.

«Жұлдызай-24» Ұлттық Инклузивті Ойындардың Республикалық финалдық жарыстары **2024 жылғы 1-5 қазан аралығында Астана қаласында** өткізілетін болады. Республикалық жарыстар «Жұлдызай және К» ҚҚ және КР Ұлттық паралимпиада комитеті КР Туризм және спорт министрлігі Спорт және дene шынықтыру істері комитетінің және Астана қаласы әкімдігінің колдауымен өткізіледі.

Ұлттық Инклузивті Ойындарға қатысуға рұқсат беруге мыналар негіз болады:

- жарыстардың өнірлік кезеңіне және Ұлттық Инклузивті Ойындардың финалына қатысуға берілген өтінім (1-қосымша);
- 1,2,3 орын женімпаздары көрсетілген іріктеу жарыстарын өткізу хаттамасы;
- ойынға жіберілгендей туралы медициналық қорытынды;
- мандаттық комиссияның шешімі.

5. Қатысушы ұйымдар және қаржыландыру шарттары.

«Жұлдызай-24» ойындарының финалдық жарыстарын ұйымдастыруға және өткізуға шығыстар:

1) «Жұлдыз және К» Қоғамдық Қоры өнірлік іріктеу кезеңдері мен республикалық жарыстарды үйлестіруді және өткізуді қамтамасыз етеді. Мынадай шығындарды құрауы мүмкін: қосымша марапаттау атрибутикасы, қатысушылар, төрешілер, еріктілер (қажет болған жағдайда), аландагы үйлестірушілер (150 адам) үшін жабдықтың қосымша даналарын әзірлеу және сатып алу, спорт ғимараттарын дайындау және оларды тақырыптық ресімдеу, спорттық мүкәммаламен қамтамасыз ету, төрешілер мен үйлестірушілердің қызметтеріне акы төлеу, жарыстарды өткізу кезінде тамактануды ұйымдастыру, ұйымдастыру комитеті мен қонақтарға арналған көліктік логистика, паралимпиада чемпиондарының қонақтарына арналған тұру және тамақтану, медициналық қызмет көрсету, қосымша жабдықтар орнатып, режиссерлік - қойылым тобын тарта отырып, жарыстардың ашылуы мен жабылуының салтанатты рәсімдерін өткізу, ақпараттық қамтамасыз ету және PR жобасы, фото және видео түсіру (оыйн құнделіктерін құру, ойын сайтына техникалық және контенттік колдау көрсету: sport.juldizai.kz)

2) КР Ұлттық паралимпиада комитеті жарыстарды дайындау және өткізу кезеңінде мыналарды қамтамасыз етеді: кубоктар, дипломдар, медальдар, баннерлермен ресімдеу, қатысушыларды жабдықтау, 38 жаттықтырушының жол жүруі, тұруы және тамақтануы (оку кезеңінде), голбол бойынша спорт төрешілігіне акы төлеу, спорттық іс-шара туралы бейне ролик жасау, спорт объектілерін жалға алу, көлік қызметтері, жоба үйлестірушісінің қызметтері, іс-шара шенберінде өзге де қызметтер мен тауарлар.

3) «Жұлдызай-24» Ойындарының республикалық жарыстары өтетін Астана қаласының әкімдігі ұйымдастырушыларға төрешілер құрамын іріктеуге және жарыстар өткізуға ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсетеді. Жарыс өткізілетін және қатысушылар тұратын жерлерде қоғамдық тәртіпті сактауды қамтамасыз етеді, сондай-ақ ұйымдастыру комитетімен бірлесіп жарыс өткізілетін күндері балалардың Астанада қауіпсіз болуы жөнінде шаралар кешенін әзірлейді. Қалада колда бар көрнекі жарнама ресурстары және БАҚ арқылы жобаға ақпараттық қолдау көрсетеді.

«Жұлдызай-24» Ойындары жарыстарының өңірлік кезеңін өткізуге арналған шығыстар

1) Облыстардың және Астана, Алматы және Шымкент қалаларының әкімдіктері жергілікті бюджет және тартилған қайрымдылық қаржаты есебінен қатысуышылардың келуіне, тұруына және тамақтануына, марапаттау атребутикасын (кубоктар, медальдар, дипломдар) сатып алуға, төрешілік етуге, спорт объектілері мен мүкеммалды жалға алуға, ойын логотипі бар баннерлерді тақырыптық ресімдеуге, жобаны төрешілікпен және ақпараттық сүйемелдеумен және т. б. байланысты шығыстарды өтей отырып, өңірде іріктеу жарыстарын өткізуі қамтамасыз етеді.

2) Өңірден құрама команданы қалыптастырырады және олардың жол жүруді, тұруды және тамақтануды қамтамасыз етуге байланысты шығыстарды жабумен, сондай-ақ өнірге айқындаушы тиесілігін (*облыстың елтаңбасы немесе белгісі*) дизайнымен спорттық бірыңғай жабдықтаумен Астана қаласында өтетін финалдық жарыстарға қатысуын қамтамасыз етеді.

6. Тұратын орын.

«Tengri» конак үйі, Қазақстан Республикасы, Астана қ., Майлин к-сі, 1А.

Тұру ақысы (4 реттік тамақтанумен): 4 реттік тамақтанумен орташа бағасы 20 000 тг және Қорды ерте брондау бойынша басқа қонақ үйлер.

7. Отінім беру рәсімі.

Ұлттық Инклузивті Ойындар финалына қатысуға өтінімдерді Ұйымдастыру комитетіне 10 маусымға дейін және жарыс басталғанға дейін нақтыланған 30 (отыз) күн бұрын жеке басын куәландыратын және деңсаулық жағдайы бойынша шектеуді растигын құжаттардың көшірмелерін, сондай-ақ сактандыру полисін қоса бере отырып, [juldyzaisport @mail.ru](mailto:juldyzaisport@mail.ru) электрондық поштасына жіберіледі.

8. Медициналық-санитарлық қамтамасыз ету.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі Спорт және деңе шынықтыру істері комитетінің бұқаралық спорттық іс-шараларының, ірі республикалық және халықаралық іс-шараларының құнтізбелік жоспарына енгізілген барлық жарыстар бойынша ұйымдастырушылар Деңсаулық сақтау саласындағы тиісті үәкілдегі органның медициналық қызметін айқындайды. Қамтамасыз ету (өртке қарсы қызмет, жедел медициналық көмек, күзет) Деңе шынықтыру және спорт бөліміне жүктеледі.

Жіберуші ұйымдар делегацияның әрбір мүшесін сактандыруға жаупапты. Іс-шараны ұйымдастырушылар мен «Жұлдызай және К» Қоғамдық қоры жоғарыда аталған мәселелер бойынша сактандыру және үйлестіру үшін жаупапты болмайды.

9. Бәсекелестікті басқару.

Өңірлік кезеңді үйлестіруді қоса алғанда, Ұлттық Инклузивті Ойындарға жалпы басшылық ету Ұйымдастыру комитетін қалыптастыратын «Жұлдызай және К» ҚҚ-ға жүктеледі.

Ойындарды Ұйымдастыру комитетінің, спорт түрлері бойынша мандаттық комиссиялардың және төрешілер бригадаларының, сондай-ақ апелляциялық комиссияның құрамы «Жұлдызай және К» Қоғамдық Қорының шешімімен қалыптастырылады және бекітіледі.

«Жұлдызай-24» Ойындары шенберіндегі жарыстар Спорт түрлері бойынша жарыстар қағидаларына сәйкес өткізіледі.

Жарыстарды ұйымдастыруға спорт түрлері бойынша федерациялар және өзге де коммерциялық емес ұйымдар тартылуы мүмкін.

Ұлттық Инклузивті Ойындарды Ұйымдастыру комитеті үәкілдегі және жергілікті атқарушы органдармен бірлесіп белгіленген тәртіппен жарыстарды өткізу үшін спорт объектілерін айқындайды, жарыс процесін ұйымдастыру техникасымен, кеңсе керек-жарақтарымен, ақпараттық таблоны қоса алғанда, спорттық мүкеммалмен және жабдықпен қамтамасыз етеді, даму мүмкіндіктері шектеулі балалардың спорт объектілерінің аумағында жайлы болуы үшін жағдайлар жасау жөнінде шаралар қабылдайды.

Жарыс өтетін орындар баннерлермен және баспасөз-қабырғамен рәсімделеді.

Баннер мен баспасөз-қабырғасында Ұлттық Инклузивті Ойындар және Ұлттық Инклузивті Ойындардың логотиптері, оның ұйымдастырушылары, серіктестері мен демеушілері туралы ақпарат жазылады.

10. Спорттық төрешілік.

Командалық және жеке спорт түрлерінде өнер көрсетулер спорт түрлері бойынша төрешілер бригадасымен бағаланады.

Жарыс нәтижелері жарыс хаттамаларына енгізіледі.

Өнірлік кезеңдегі жарыстардың хаттамалары Ұлттық инклузивті Ойындардың Ұйымдастыру комитетіне 2024 жылғы 1 маусымнан кешіктірілмей ұсынылады.

11. Қатысу шарттары.

Өнірлік кезеңге қатысуға өтінімдер ұйымдастырушыларға ойындар өткізілетін күнге дейін 1 айдан кешіктірілмей беріледі. Әкімдіктің уәкілетті органы (*Sport басқармасы*) бұйрықпен облыстық жарыстарды ұйымдастырушыны және «Жұлдызай және К» Қогамдық Қорымен (Ойындарды ұйымдастырушы) өзара іс-кимыл жасауға жауапты тұлғаны айқындейді. Ирітеу жарыстарын өткізгеннен кейін Астана қаласында «Жұлдызай» Ойындарының Республикалық Финалдық жарыстарына қатысу үшін 1, 2, 3 орын алған үздік спортшылардан команда құрылады.

Ұлттық Инклузивті Ойындар финалына қатысуға өтінімдерді жарыс басталғанға дейін **30 (отыз)** күн бұрын жеке басын куәландыратын және денсаулық жағдайы бойынша шектеуді растайтын құжаттардың көшірмелерін, сондай-ақ сақтаңдыру полисін қоса бере отырып, sport.juldyzai@mail.ru электрондық поштасына жіберіледі.

Өтінім жарысқа қатысушылардың дербес деректерін, олардың туган күнін, айын және жылын, тұрғылықты жері туралы мәліметтерді, команда жетекшісінің телефон нөмірін қамтиды.

Өтінімді толтыру кезінде қатысушылардың дербес деректерін қысқартуға жол берілмейді.

Бір спортшыны екі немесе одан да көп спорттық пәндер бойынша жарыстарға қатысуға өтінім беруге болмайтынын ескеру қажет.

Ұлттық Инклузивті Ойындардың өнірлік кезеңі мен финалына қатысуға өтінімдер өнірлік және республикалық мандаттық комиссиялардың қаруына ұсынылады.

12. Ұлттық инклузивті ойындарға қатысушылардың жіктелуі.

Голбол:

Ойынның қысқаша сипаттамасы.

Команда құрамы (ұлдар, қыздар): 4+4 спортшы, 2 жаттықтырушы-өкіл.

Ойынның негізгі міндепті-карсылас команданың қақпасына арнайы қоңыраулармен жабдықталған допты айналдыру.

Барлығы 12 адам.

Жарыс IBSA халықаралық ережелері бойынша өтеді.

№	Топтар	Кіші топ 2011-2014 жж. 10-13 жас		Үлкен топ 2008-2010 жж. 14-16 жас	
		Ұлдар	Қыздар	Ұлдар	Қыздар
1	Загиптар, нашар көретіндер				

Женіл атлетика:

Жарыстың қысқаша сипаттамасы.

1-санаттағы спортшылар екінші және үшінші санаттар үшін қашықтыққа қатыса алмайды. 1 санат 30 м., 2 санат 60 м., 3 санат 100 м.

2 және 3 санаттағы спортшылар 4 * 100 м эстафетаға қатыса алады. (облыс құрамасы).

4*100 м-лік эстафетаға команда құрамы: 2 (ұ) + 2 (қ) =4 (аурудың санаттары мен диагноздары бойынша).

№	Топтар	Кіші топ 2011-2014 жж. 10-13 жас		Үлкен топ 2008-2010 жж. 14-16 жас	
		Ұлдар	Қыздар	Мальчики	Ұлдар
1	Ақыл-ойдың кешігі, Даун синдромы, аутизм				
2	БЦС (Балалардың церебральды сал ауруы), аяқ ұзындығының қысқалығы, аяқ-қолдардың ампутациясы				
3	ПДК (Психикалық дамудың кешігі), санырау және нашар еститін				

Устел теннисі:

Ойынның қысқаша сипаттамасы.

Ойын үш бөлімнен тұрады.

Ойын ойыншылардың бірінің лақтырумен басталады. Беруші допты лақтырып, оны алдымен үстелдің жартысына тиіп, тордың үстінен ұшып, содан кейін қарсыласының жартысына тиетіндей етіп соғады. Қарсылас кері қайтарады, содан кейін допты беруші мен қабылдаушы ойыншы кезекпен допты соғады. Әрбір ойыншының міндеті – допты тек қарсыластың жағындағы үстелге тиетіндей етіп соғу.

Допты беру және қайтару ережелері, кайта ойнату.

Допты беруші допты тігінен кем дегенде 16 см лақтырады, содан кейін ғана допты ракеткамен ұрады.

Қайтару доп тордың үстінен ұшып, қарсылас үстелінің жартысына соғылатындей етіп жасалады.

Егер доп беру кезінде торға тиіп кетсе, бірақ қарсыластың жағына түссе, онда төреші қайта ойнауды тағайындаиды. Егер қарсылас лақтыруды қайтаруга дайын болмаса немесе төреші ойынды үзген жағдайда, тағы бір ойын тағайындалады.

Әр партиядан кейін ойыншылар екі жаққа ауысады.

Партия 11 ұпайға дейін созылады.

10-10 тең ұпаймен партия 2 ұпайлық ойыншылардың бірінің артықшылығына дейін жалгасады.

№	Топтар	Кіші топ 2011-2014 жж. 10-13 жас		Үлкен топ 2008-2010 жж. 14-16 жас	
		Ұлдар	Қыздар	Мальчики	Ұлдар
1	Санырау және нашар еститін, ПДК (Психикалық дамудың кешігүі)				
2	БЦС (Балалардың церебральды сал ауруы), аяқ ұзындығының қысқалығы, аяқ-қолдардың ампутациясы				
3	Ақыл-ойдың кешігүі, Даун синдромы, аутизм				

Бочча:

Ойынның қысқаша сипаттамасы.

2 адам, жұп немесе команда ойнайды. Әр жағында сәйкесінше қызыл және көк түсті 6 доп бар. Мақсатты доп бар – ақ түсті джэкбол. Эндалар деп аталатын 4 ойын ойналады. Мәні: түсті доптарды қарсыласқа карағанда джекболға мүмкіндігінше жақын лақтыру, қажет болса, қарсыластың доптарын соғуға болады. Ойын қызылдардан басталады. 4 энд нәтижесі бойынша көп ұпай жинаған жақ жеңеді. Сынақтардың 3 түрі бар: жеке, жұптық және командалық. Командалық ойын 6 әндке созылады.

№	Топтар	Кіші топ 2011-2014 жж. 10-13 жас		Үлкен топ 2008-2010 жж. 14-16 жас	
		Ұлдар	Қыздар	Мальчики	Ұлдар
1	ВС5 - мұғедектер арбасын пайдаланбайтын БЦС (Балалардың церебральды сал ауруы) бар ойыншылар				
2	ВС6 - аутизм бұзылыстары бар ойыншылар				
3	ВС7 - Даун синдромы бар ойыншылар				
4	ВС8 - ПДК (Психикалық дамудың кешігүі) бар ойыншылар				
5	ВС9 - жеңіл ақыл ой кемістігі және СДБ (сейлеу дамуының баяулауы) бар ойыншылар				

Мини футбол:

Ойынның қысқаша сипаттамасы.

- Судьялармен және жаңындағылармен байланыс: ым-ишара, қол сигналдары және визуалды сигналдар арқылы жүзеге асырылады.
- Ойыншылар: Әр команда қақпашины қосқанда 6 ойыншыдан тұрады.
- Таймдар: Әрқайсысы 10 минуттан тұратын екі тайм.
- Ұпай санau: Қарапайым футболға ұқсайды.
- Ойыншыларды ауыстыру: кері ауыстыруға рұқсат етіледі.

№	Топтар	Кіші топ 2011-2014 жж. 10-13 жас	Үлкен топ 2008-2010 жж. 14-16 жас
---	--------	--	---

		Ұлдар		Мальчики	
1	Саңырау, нашар еститіндер				
2	ПДК (Психикалық дамудың кешігүі) және женіл ақыл ой кемістігі				

Ұлттық ойындар:

Ойнаның қысқаша сипаттамасы.

Асық ату

Асық ату Қазақстан Республикасы Федерациясының қағидаларына сәйкес өткізіледі. Команда құрамы 3 ұлдан құралады. Ойын келесі түрде өтеді: «Бес табан». Ойын 3 партиядан тұрады (2 жеңіске дейін). Партия 5 минуттық жалпы уақытқа созылады. Осы уақыт ішінде бір айналымға көп асықты ұратын ойнаныш женеді. Бірінші болып 8 асықты атып түсірген ойнанышға мерзімінен бұрын жеңіс беріледі. Қажет болған жағдайда қосымша уақыт екі минутты құрайды, жеңімпазды анықтау блиц форматта өтеді.

Бес асық

Бес асық Қазақстан Республикасы Федерациясының қағидаларына сәйкес өткізіледі.

Команда құрамы 3 қызы. Ойынға катысу кезектілігі жеребе бойынша анықталады. Бірінші ойнаныш ережелерді бұзғанға дейін ойнайды. Содан кейін екіншісі ойнайды. Бір қолмен ойнайды. Ойнаныш еденнен тасты ала отырып, қолымен басқа тастарға тиіп кетпеуі керек. Егер ереже бұзылса, ойын басқа ойнанышға аудысады. Ойнаның жалғасы ол қателескен әрекеттен басталады. Үпай санау. Барлық алдыңғы әрекеттерді аяқтаганнан кейін ойнаныш екі жолмен ұпай жинайды. 5 асықты жоғары лақтырады, оларды алақанның сыртқы жағымен ұстайды, тағы бір рет лақтырады және жоғарыдан ұстaugа тырысады. Әр тас 10 ұпай болып есептеледі.

Тоғыз-құмалақ

Тоғызқұмалақ ойны арнайы тақтада екі адам арасында ойналады. Ойын тақтасы – 2 қазан, 18 отау, 162 құмалақтан тұрады.

Ойын ережелері

Ойнанышлар кезек-кезек жүреді. Кімнің бірінші болып жүруі – жеребе немесе ойнанышлардың келісімі бойынша таңдалады.

1. Жүруді бастаған ойнаныш барлық құмалақтарды өз жағындағы кез-келген отаудан алады және сол отаудан бастап (яғни біреуі орнында қалады) бір құмалақты сағат тіліне қарсы жүрумен отауларға салады. Тоғызынан отаудан кейін қарсылыстың бірінші отауы басталады және т. б. Егер соңғы құмалақ қарсылыстың тақ санды құмалағы бар отауына түсіп, ондағы құмалақтарды жұп қылса, онда ойын жүрісі ұтысты деп саналады және ойнаныш барлық құмалақтарды осы қазаннан өз қазанына алады.

Егер соңғы құмалақ қарсылыстың шұнқырына құмалақтардың жұп санымен түсіп, оны тақ етіп жасаса (ұшеуінен басқа) немесе жаяу жүргіншінің шұнқырына түсіп кетсе, онда құмалақтар жеңе алмайды.

2. Егер отауда бір ғана құмалақ болса, онда құмалақ іргелес отауга ауыстырылады, ал отау бос қалады.

3. Жүру кезінде отауларды өткізуге тыйым салынады немесе отаулардан барлық құмалақтарды алуға тыйым салынады.

«Тұздық» алу ережесі

Тоғызқұмалақта құмалақтардан басқа қарсылыстың отауын бір рет женіп алуға мүмкіндік бар. Тұздық ережелері ойынға ерекше қызығушылық тудырады. Сондай ақ тұздықты алу ойнанышға айтартықтай артықшылық береді.

4. Егер келесі айналымда ойнанышының таратылатын құмарлықтарының соңғысы екі құмалақпен қарсылыстың отауына түссе, онда ойнаныш осы үш құмалақты өз қазанына алғып, бұл отаушыны «тұздық» деп жариялайды. Осы жүріспен ойнаныш қарсылыстың бүкіл отауын жеңіп алады және отауга түскеннің бәрін – тұздық деп санап, ол өз қазанына апарады.

5. Тұздықты әр ойында бір рет қана алуға болады, 9-дан басқа кез-келген отау тұздық болуы мүмкін.

6. Басқа отау тұздық аттас бола алмайды.

7. Енді ойынды жаңадан бастаушының одан өз тұздығын жасауга құқығы жоқ.

№	Топтар	Кіші топ 2011-2014 жж. 10-13 жас		Үлкен топ 2008-2010 жж. 14-16 жас	
		Ұлдар	Қыздар	Мальчики	Ұлдар
1	Саңырау және нашар еститін, ПДК (Психикалық дамудың кешігүі)				
2	БЦС (Балалардың церебральды сал ауруы), аяқ ұзындығының қысқалығы, аяқ-қолдардың ампутациясы				
3	Загиптар, нашар көретіндер				

Сыныптарға сәйкес ішкі сыныптар құрылуы мүмкін, олар қатысушылардың санына және олардың медициналық диагноздарына байланысты болады.

Бір бала спортшы тек бір спорт түріне қатысады. Сондай ақ бала спортшы қатаң түрде алғашқы диагнозы бойынша қатысады.

13. Ұлттық инклюзивті ойындар бағдарламасы.

Ұлттық Инклюзивті Ойындардың жарыс бағдарламасына мыналар кіреді:

- голбол;
- жөніл атлетика (30, 60 және 100 метр қашықтыққа жүгіру; 4 x 100 метрлік эстафета);
- ұстел теннисі;
- бочча;
- мини-футбол;
- ұлттық ойын түрлері: асық ату, бес асық, тоғыз құмалак.

«Жұлдызай-24» Ойындарды өткізу жоспары:

- 01 қазан - қатысуышылардың елорда қонақулеріне келуі;
- 01 қазан сағат 17.00-де. - мандаттық комиссия;
- 02 қазан сағат 10.00-де - Салтанатты ашылу;
- 02 - 04 қазан – ойын жарыстарын және мәдени бағдарлама өткізу;
- 04 қазан сағат 11.00-де. - Ойындардың салтанатты жабылуы;
- 04 - 05 қазан - қатысуышылардың өз қалаларына кетуі.

14. Марапаттау.

Ұлттық инклюзивті ойындардың өнірлік кезеңі мен финалының жеңімпаздары мен жүлдегерлері медальдармен, дипломдармен, кубоктармен, сондай-ақ естелік кәдесыйлармен марапатталады.

16. Апелляция.

Апелляция спорт түрі бойынша апелляциялық комиссия командастының жаттықтырушысы жан-жақты емес және біржакты төрешілік жасалған жағдайда ұсынылады.

Апелляция мазмұнында тиісті дәлелдер көрсетілуі және төрешіліктің әділетсіздігі мен біржактылығын негіздейтін дәлелдер көлтірілуі тиіс.

Апелляция деруе қаралады.

Апелляцияны қарау нәтижелері бойынша апелляциялық комиссияның шешімі түпкілікті соңғы нәтиже болып табылады.

17. Команда жетекшілерінің жауапкершілігі.

Команда жетекшілері «Жұлдызай-24» Ойындары қатысуышыларының қауіпсіздігін, олардың өмірі мен денсаулығының сақталуын қамтамасыз етуге толық жауапты:

- Ұлттық Инклюзивті Ойындарының финалдық жарыстарын өткізу орнына бару және кері қайту кезеңінде;
- жарыстарды өткізуіндің барлық кезеңі ішінде.

18. Қорытынды ережелер.

Команда жетекшілері мен кәмелетке толмагандардың заңды өкілдері Ұлттық Инклюзивті Ойындарды ұйымдастыру комитетіне:

- «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Ұлттық Инклюзивті Ойындар қатысуышыларының дербес деректерін өндеуге;

- жарысқа қатысуышылардың фото және (немесе) бейнетүсірілімінде, олардың қатысуымен сұхбаттардың аудиожазбасын жүргізу, осы материалдарды имидждік жұмыс шенберінде (жарнамалық материалдарды өндіру, оларды бұқаралық аппарат құралдарында жаңғыруту және т. б.) пайдалануға жазбаша келісім береді, бұл арқылы олардың Ұлттық Инклюзивті Ойындардың ұйымдастыру комитетіне айрықша тиесілілігі, алымдарды, аударымдар мен төлемдердің барлық түрлерін талап ету құқығының расталады.

Ұлттық Инклюзивті Ойындардың ұйымдастырушылық, имидждік, демеушілік, қаржылық және өзге де мәселелері туралы акпарат Ұлттық Инклюзивті Ойындар кенесіндегі келесі мекенжай бойынша берілуі мүмкін: Астана қаласы, Номад БО, Сығанақ көшесі, 54/2 үй, 8-қабат, 2-көнсе немесе (7172) 48 16 96 телефоны бойынша білуге болады.

Жоба жетекшісі - Салимбаева Алмагуль Аманжоловна 87015203103

Спорттық жарыстардың үйлестірушісі – Кияков Маргулан Талгатович 87751427991

Перевод

**РЕГЛАМЕНТ
НАЦИОНАЛЬНЫХ ИНКЛЮЗИВНЫХ ИГР
«ЖҰЛДЫЗАЙ-2024»**

2. Наименование спортивного соревнования.

**НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИНКЛЮЗИВНЫЕ ИГРЫ
«ЖҰЛДЫЗАЙ-2024»**

Республиканские спортивные соревнования с участием детей и подростков с особыми образовательными потребностями в Республике Казахстан.

3. Общие положения

Настоящий благотворительный проект ориентирован на дальнейшее развитие уникальной спортивной площадки, предназначенной для демонстрации детьми и подростками с особыми образовательными потребностями спортивного мастерства посредством соревновательной деятельности.

Спартакиада «Жұлдызай» проводимая Фондом с 2016 года и была трансформирована в Национальные инклюзивные игры «Жұлдызай» в 2022 году.

Автор идеи и организатор – Общественный фонд «Жұлдызай и К» (*сайт Игр sport.juldizai.kz*).

Проведение Национальных инклюзивных игр «Жұлдызай» поддерживают акиматы регионов, Министерство туризма и спорта РК, Национальный Паралимпийский комитет РК, спортивные федерации, НПО и СМИ.

Соревнования Национальных инклюзивных игр «Жұлдызай-24» вошли в «Единый Республиканский спортивный календарь спортиноса –массовых мероприятий на 2024 год» утвержденный приказом №523 от 20.12.2023 года Председателя комитета по делам спорта и физической культуре Министерства туризма и спорта РК

Игры «Жұлдызай-24» проводятся по 8 видам спорта: «легкая атлетика», «мини футбол» «голбол», «бочча» «настольный теннис» и национальные виды «асық ату» «бес асық» и «тогызкумалак» среди детей и подростков с особыми образовательными потребностями в возрасте 10 - 16 лет.

2. Цели и задачи.

- Повышение мотивации у детей и подростков с особыми образовательными потребностями вести здоровый образ жизни и заниматься спортом, повышая свой спортивный потенциал для достижения высоких результатов;
- Способствовать развитию и раскрытию таланта детей с особыми образовательными потребностями в спорте;
- Формирование у участников воли к победе и укрепление спортивного духа участников;
- Определение победителей по видам спорта на региональных отборочных спортивных соревнованиях для участия в Республиканских Играх «Жұлдызай-24»;
- Выявление сильнейших и талантливых особых спортсменов в ходе проведения соревнований Игр «Жұлдызай-24»;
- Создание условий для поощрения лучших юных спортсменов с целью повышения мотивации достигать больших спортивных результатов;
- Способствовать присвоению спортивного разряда детям и подросткам с ограниченными возможностями - победителям Игр «Жұлдызай-24».

4. Место и время проведения спортивных соревнований.

В 2024 году финальные соревнования Игр «Жұлдызай-2024» будут проходить во Дворце единоборств имени Ж.Ушкемпирова, легкоатлетическом спорткомплексе "Qazaqstan" и Паралимпийский тренировочный центр которые являются одними из самых современных и крупнейший спортивных комплексов в стране. Дополнительное спортивное сооружение для проведения мини футбола будет определено по итогам проведения закупа услуги.

01 октября -заезд участников Отели столицы;

01 октября в 17.00 ч. - мандатная комиссия (гостиница Тенгри или Дворец единоборств имени Ж.Ушкемпирова, место будет определено ближе к дате проведения);

02 октября в 10.00 ч. - Торжественное открытие (Дворец единоборств имени Ж.Ушкемпирова);

02 - 03 октября – проведение соревнований, игр и культурная программа;
02-03 октября Легкая атлетика (Легкоатлетический спорткомплекс "Qazaqstan");
02-03 октября Национальные игры: асык ату, бес асык и тогызкумалак (Легкоатлетический спорткомплекс "Qazaqstan", Дворец единоборств имени Ж.Ушкемпирова);
02-03 октября Настольный теннис (Дворец единоборств имени Ж.Ушкемпирова);
02-03 октября Бочча (Дворец единоборств имени Ж.Ушкемпирова);
02-03 октября Голбол (Паралимпийский тренировочный центр);
02-03 октября Мини футбол.
04 октября в 14.00 ч.- Торжественное закрытие Игр (Дворец единоборств имени Ж.Ушкемпирова);
04 - 05 октября - отъезд участников.
Ориентировочное количество участников около 500 детей с особыми потребностями (по факту 2023 года).

4. Система проведения спортивных соревнований.

Соревнования Игр «Жұлдызай-24» проводятся по 8 видам спорта: «легкая атлетика», «мини футбол» «голбол», «бочча» «настольный теннис» и национальные виды «асык ату» «бес асык» и «тогызкумалак» среди детей и подростков с особенными образовательными потребностями в возрасте 10 - 16 лет , которые делятся на две возрастные группы:

- 1) старшая возрастная группа – 2010-2008 года рождения;
- 2) младшая возрастная группа – 2014-2011 года рождения.

Игр «Жұлдызай-24» проводятся в 2 этапа:

- I этап -Региональные отборочные соревнования;
- II этап-Республиканские финальные соревнования.

Региональные отборочные этапы соревнований Национальных Инклюзивных Игр проводятся в областных центрах, городах Астана, Алматы и Шымкент в период с 1 февраля по 30 июня 2024 года при поддержке местных исполнительных органов и спортивных федераций, а также спонсоров и меценатов и т.д. Организаторы соревнований Управления спорта регионов совместно с управлениями образования регионов.

Финальные республиканские соревнования Национальных Инклюзивных Игр **Жұлдызай-24** будут проводить с 01 по 05 октября 2024 года в городе Астане. Республиканские соревнования проводятся ОФ «Жұлдызай и К» и Национальным Паралимпийским комитетом РК при поддержке комитета по делам спорта и физической культуры Министерства туризма и спорта РК и акимата города Астаны.

Основанием для допуска к участию в соревнованиях Игр являются:

- заявка на участие в региональном этапе соревнований и финале Национальных Инклюзивных Игр (приложение 1);
- протокол проведения отборочных соревнований с указанием победителей регионального этапа соревнований 1,2,3 мест;
- медицинское заключение о допуске;
- решение мандатной комиссии.

5. Участвующие организации и условия финансирования.

Расходы на организацию и проведение финальных соревнований Игр «Жұлдызай-24» несут:

3) Общественный фонд «Жұлдызай и К» обеспечивает координацию и проведение региональных отборочных этапов и республиканских соревнований. могут составить следующие затраты: дополнительная наградная атрибутика, разработка дизайна и приобретение дополнительных экземпляров экипировки для участников, судей, волонтеров (в случае необходимости), координаторов на площадке (150 человек), подготовка спортивного инвентаря, обеспечение спортивным инвентарем, оплата услуг судей и координаторов, организация питания во время проведения соревнований, транспортная логистика для орг комитета и гостей, проживание и питание гостей чемпионов паралимпийцев, медицинское обслуживание, проведение торжественных церемоний открытия и закрытия соревнований с установкой дополнительного оборудования и привлечением режиссерско- постановочной группы, информационное обеспечение и PR проект, фото и видео съемка (создание дневников Игр, техническое и контентное сопровождение сайта Игр: sport.juldizai.kz)

4) Национальный паралимпийский комитет РК обеспечивает в период подготовки и проведения соревнований: кубками, дипломами, медалями, оформления баннерами, экипировкой участников, проезд, проживание и питание 38 тренеров (в период обучения), оплата спортивного судейства по голболу, создание видео ролика о спортивном мероприятии, аренда спортивных объектов, транспортные услуги, услуги координатора проекта, прочие услуги и товары в рамках мероприятия.

3) Акимат города Астаны где будут проводится республиканские соревнования Игр «Жұлдызай-24» оказывает организационно –методическую помощь организаторам в подбор судейского состава и проведения соревнований. Обеспечивает охрану общественного порядка в местах проведения соревнования и проживания участников, а так же совместно с организационным комитетом принимает разрабатывает комплекс мер по

безопасному пребыванию детей в столице в дни проведения соревнований. Оказывает информационную поддержку проекту по средству имеющихся ресурсов визуальной рекламы в городе и СМИ.

Расходы на проведение регионального этапа соревнований Игры «Жүлдзызай-24»

1) Акиматы областей и городов Астана, Алматы и Шымкент обеспечивают за счет местного бюджета и привлеченных благотворительных средств проведение отборочных соревнований в регионе с покрытием расходов связанных с приездом, проживанием и питанием участников, преобретением наградной атрибутикой (кубки, медали, дипломы), судейством, аренды спортивных объектов и инвентаря, тематическим оформлением баннерами с логотипом Игры, судейством и информационным сопровождением проекта и.т.д

2)Формирует сборную команду от региона и обеспечивает их участия в финальных соревнованиях в городе Астане с покрытием расходов связанных с обеспечением проезда, проживания и питания, а также спортивной единной экипировкой с дизайном определяющую принадлежность к региону (*герб или знак области*)

6. Место проживания.

Гостиница «Tengri», Республика Казахстан, г. Астана, ул. Майлина 1А.

Плата за проживание (с 4-х разовым питанием): средняя цена с 4 х разовым питанием 20 000 тг и другие отели по раннему бронированию Фонда.

15. Процедура подачи заявок.

Заявку на участие в финале Национальных Инклюзивных Игр представляют в Организационный комитет по электронному адресу: juldzaisport@mail.ru до 10 июня и уточненный список за 30 дней до начала соревнований с приложением копий документов, удостоверяющих личность и подтверждающих ограничение по состоянию здоровья, а также страхового полиса.

16. Медико-санитарное обеспечение.

По всем соревнованиям, включенным в календарный план массовых спортивных мероприятий, крупных республиканских и международных мероприятий Комитета по делам спорта и физической культуры Министерства туризма и спорта Республики Казахстан, организаторы определяют медицинскую деятельность соответствующего уполномоченного органа в области здравоохранения. Обеспечение возлагается на отдел физической культуры и спорта (противопожарная служба, скорая медицинская помощь, охрана).

Организации-отправители несут ответственность за страхование каждого члена делегации. Организаторы мероприятия и Общественный Фонд «Жүлдзызай и К» не несут ответственности за страхование и координацию по вышеуказанным вопросам.

17. Управление конкуренцией.

Общее руководство Национальными Инклюзивными Играми, включая координацию регионального этапа, возлагается на ОФ «Жүлдзызай и К», который формирует организационный комитет.

Состав Организационного комитета Игры, мандатных комиссий и судейских бригад по видам спорта, а также апелляционной комиссии формируются и утверждаются решением Общественного Фонда «Жүлдзызай и К».

Соревнования в рамках Игры «Жүлдзызай-24» проводятся в соответствии с Правилами соревнований по видам спорта.

К организации соревнований могут привлекаться федерации по видам спорта и иные некоммерческие организации.

Организационный комитет Национальных Инклюзивных Игр совместно с уполномоченными и местными исполнительными органами в установленном порядке определяет спортивные объекты для проведения соревнований, обеспечивает соревновательный процесс оргтехникой, канцелярскими принадлежностями, спортивным инвентарем и оборудованием, включая информационное табло, принимает меры по созданию условий для комфортного пребывания детей с ограниченными возможностями развития на территории спортивных объектов.

Места соревнований оформляются баннерами и пресс-стеной.

Баннер и пресс-стена содержат информацию о Национальных Инклюзивных Играх и логотипы Национальных Инклюзивных Игр, его организаторов, партнеров и спонсоров.

18. Спортивное судейство.

Выступления в командных и индивидуальных видах спорта оцениваются судейскими бригадами по видам спорта.

Результаты соревнований заносятся в протоколы соревнований.

Протокола соревнований регионального этапа представляются в Организационный комитет Национальных Инклюзивных Игр не позднее 1 июня 2024 года.

19. Условия участия.

Заявки на участие в региональном этапе подаются организаторам не позднее чем за 1 месяц до даты проведения игр. Уполномоченный орган акимата (*Управление спорта*) приказом определяет организатора областных соревнований и ответственное лицо для взаимодействия с Общественным Фондом «Жұлдызай и К» (*организатор Игр*). После проведения отборочных соревнований формируется команда из лучших спортсменов, занявших 1, 2, 3 места для участия в Финальных Республиканских соревнованиях Игр «Жұлдызай» в городе Астане.

Заявку на участие в финале Национальных Инклюзивных Игр представляют в Организационный комитет по электронному адресу: *juldyzaisport@mail.ru* за 30 (тридцать) дней до начала соревнований с приложением копий документов, удостоверяющих личность и подтверждающих ограничение по состоянию здоровья, а также страхового полиса.

Заявка содержит персональные данные участников соревнований, число, месяц и год их рождения, сведения о местожительстве, номер телефона руководителя команды.

При заполнении заявки не допускается сокращение персональных данных участников.

Следует учесть, что один и тот же спортсмен не может быть заявлен к участию в соревнованиях по двум и более спортивным дисциплинам.

Заявки на участие в региональном этапе и финале Национальных Инклюзивных Игр передаются на рассмотрение региональных и республиканской мандатных комиссий.

20. Классификация участников национальных инклюзивных игр.

Голбол:

Краткое описание игры.

Состав команды (юноши, девушки): 4+4 спортсменов, 2 тренера-представителя.

Основной задачей игры является закатить мяч, оснащённый специальными колокольчиками, в ворота противоположной команде.

Всего 12 человек.

Соревнования проходят по международным правилам IBSA.

№	Группы	Младшая группа 2011-2014 гг. 10-13 лет		Старшая группа 2008-2010 гг. 14-16 лет	
		Мальчики	Девочки	Мальчики	Девочки
1	Незрячие, слабовидящие				

Легкая атлетика :

Краткое описание соревнований.

Спортсмены 1 категории не могут принимать участия в дистанциях для второй и третьей категорий. 1 категория 30м., 2 категория 60м., 3 категория 100м.

Спортсмены 2 и 3 категорий могут принять участие в эстафете 4*100 м. (сборная области).

Состав команды на эстафету 4*100 м.: 2 (м) + 2 (д) =4 (по категориям и диагнозам заболевания).

№	Группы	Младшая группа 2011-2014 гг. 10-13 лет		Старшая группа 2008-2010 гг. 14-16 лет	
		Мальчики	Девочки	Мальчики	Девочки
1	Умственная отсталость, синдром Дауна, аутизм				
2	ДЦП, укорочение длины конечностей, ампутация нижних/верхних конечностей				
3	ЗПР, глухие и слабослышащие				

Настольный теннис:**Краткое описание игры.**

Игра состоит из трех партий.

Розыгрыш начинается с подачи одного из игроков. Подавающий подбрасывает мяч и ударяет его так, чтобы он коснулся его половины стола, перелетел через сетку и затем коснулся половины противника. Противник делает возврат, а дальше подавающий и принимающий игрок поочередно отбивают мяч. Задача каждого игрока — отбивать мяч так, чтобы он ударялся о стол только на стороне противника.

Правила подачи и возврата, переигровка.

Подавающий подбрасывает мяч вертикально не ниже, чем на 16 см, и только после этого ударяет по мячу ракеткой. Возврат делают так, чтобы мяч пролетел над сеткой и ударился о половину стола соперника.

Если мяч задел сетку при подаче, но попал на сторону противника, то судья назначает переигровку. Еще переигровку назначают, если соперник не был готов отразить бросок или судья прервал игру.

После каждой партии игроки меняются сторонами.

Партия длиться до 11-ти очков.

При равном счете 10-10 партия продолжается до преимущества одного из игроков в 2 очка.

№	Группы	Младшая группа 2011-2014 гг. 10-13 лет		Старшая группа 2008-2010 гг. 14-16 лет	
		Мальчики	Девочки	Мальчики	Девочки
1	Глухие, слабослышащие,ЗПР				
2	ДЦП, укорочение длины конечностей, ампутация нижних/верхних конечностей				
3	Умственная отсталость, синдром Дауна, аутизм				

Бочча:**Краткое описание игры.**

Играют 2 человека , пара или команда. У каждой стороны по 6 мячей красного и синего цвета соответственно. Есть целевой мяч – джэкбол белого цвета. Играется 4 игры называемые эндами. Суть: бросить мячи своего цвета как можно ближе к джэкболу чем оппонент, можно выбивать мячи противника при необходимости. Игру начинают красные. Выигрывает та сторона, у которой больше очков по результатам 4 эндов. Есть 3 вида зачетов: индивидуальный, парный и командный. Командный длится 6 эндов.

№	Группы	Младшая группа 2011-2014 гг. 10-13 лет		Старшая группа 2008-2010 гг. 14-16 лет	
		Мальчики	Девочки	Мальчики	Девочки
1	ВС5 - игроки с ДЦП, не использующие инвалидную коляску				
2	ВС6 - игроки с аутистическими расстройствами				
3	ВС7 - игроки с синдромом Дауна				
4	ВС8 - игроки с ЗПР				
5	ВС9 - игроки с легкой умственной отсталостью и ЗРР				

Мини футбол:**Краткое описание игры.**

1. Коммуникация с судьями и боковыми: Осуществляется через жесты, сигналы рук и визуальные сигналы.
2. Игроки: Каждая команда состоит из 6 игроков, включая вратаря.
3. Таймы: Два тайма по 10 минут каждый.
4. Подсчет очков: Похож на обычный футбол.
5. Замены игроков: разрешены обратные замены.

№	Группы	Младшая группа 2011-2014 гг. 10-13 лет		Старшая группа 2008-2010 гг. 14-16 лет	
		Мальчики		Мальчики	Мальчики

1	Глухие, слабослышащие				
2	ЗПР и легкая умственная отсталость				

Национальные игры:**Краткое описание игры.****Асық ату**

Асық ату проводятся в соответствии с правилами Федерации Республики Казахстан. Состав команды 3 мальчика. Игра будет проходить по следующему виду: «Бес табан». Игра состоит из 3 партий (до 2 побед). Партия длится 5 минут грязного времени. Выигрывает тот игрок, который за это время выбьет большее количество асыков за круг. Игроку, выбившему первым 8 асыков, присуждается досрочная победа. При необходимости овертайм две минуты, определение победителя блиц формате.

Бес асық

Бес асық проводятся в соответствии с правилами Федерации Республики Казахстан. Состав команды 3 девочки. Очередность участия в игре определяется по жребию. Первый игрок играет до тех пор, пока не нарушит правила. Затем в игру вступает второй. Играют одной рукой. Игрок, подбирая с пола асыки, не должен касаться рукой других камешков. Если правило нарушается, ход переходит к другому игроку. Продолжение игры начинается с того действия, в котором он ошибся. Подсчет очков. Закончив все предыдущие действия, игрок начисляет себе очки двумя способами. Подбрасывается вверх 5 асыков, ловит их наружной стороной ладони, еще раз подбрасывает и старается поймать сверху. Каждый асык считается по 10 очков.

Тогыз-кумалак

В тогызкумалак играют на специальной доске два человека. Игровая доска состоит из 2 казанов, 18 отау - лунок в которых размещено 162 кумалака.

Правила игры

Игроки делают ход по очереди. Кто ходит первым - выбирается по жребию либо по соглашению игроков.

1. Игрок, делающий ход, берет все шарики из любой лунки, находящейся с его стороны, и, начиная с той же лунки (то есть один оставляет на месте) раскладывает по одному шарику в лунки против часовой стрелки. После девятой лунки со своей стороны следует первая лунка соперника и т.д. Если последний шарик попадает в одну из лунок соперника, и если число шариков в той лунке будет четным, то ход считается результативным и игрок забирает все шарики из этой лунки в свой казан.

Если же последний кумалак попадает в лунку соперника с четным количеством кумалаков и делает его нечетным (кроме трех), либо попадает в лунку ходящего, то кумалаки не выигрываются.

2. Если в лунке всего один кумалак, то кумалак перекладывается в соседнюю лунку, а лунка остается пустой..

3. Во время хода запрещено пропускать лунки, либо брать из лунки не все кумалаки.

Правила получения «тудзык»

В тогызкумалаке кроме кумалаков есть возможность один раз выиграть лунку соперника. Правила тудзыка придают игре особый интерес. А также взятие тудзыка дает игроку значительный перевес.

4. Если при очередном ходе последний из распределемых шариков игрока попадает в лунку соперника с двумя шариками, то эти три шарика игрок забирает в свой казан и объявляет данную лунку «тудзыком». Этим ходом игрок выигрывает целую лунку соперника и все, что попадет в лунку - тудзык, он забирает в свой казан.

5. Тудзык можно получить только один раз за игру, тудзыком может быть любая лунка, кроме 9.

6. Тудзык не может быть одноименной лункой.

7. Теперь у начинающего нет права сделать из нее же свой тудзык.

№	Группы	Младшая группа 2011-2014 гг. 10-13 лет		Старшая группа 2008-2010 гг. 14-16 лет	
		Мальчики	Девочки	Мальчики	Девочки
1	Глухие, слабослышащие, ЗПР				
2	ДЦП, укорочение длины конечностей, ампутация нижних/верхних конечностей				
3	Незрячие, слабовидящие				

В соответствии с классами могут создаваться подклассы, которые будут зависеть от количества заявленных участников и их медицинских диагнозов.

Один ребенок спортсмен участвует только в одном виде спорта. Также ребенок спортсмен участвует строго по первично поставленному диагнозу.

21. Программа национальных инклюзивных игр.

В программу соревнований Национальных Инклюзивных Игр входят:

- голбол;
- легкая атлетика (бег на дистанции 30, 60 и 100 метров; эстафета 4 x 100 метров);
- настольный теннис;
- бочча;
- мини-футбол;
- национальные виды: асық ату, бес асық, тоғыз құмалак.

План проведения Игр «Жұлдызай-24»:

- 01 октября** -заезд участников Отели столицы;
- 01 октября в 17.00 ч.** - мандатная комиссия;
- 02 октября в 10.00 ч.** - Торжественное открытие
- 02 - 04 октября** – проведение соревнований игр и культурная программа;
- 04 октября в 11.00 ч.**- Торжественное закрытие Игр;
- 04 - 05 октября** - отъезд участников.

22. Награждение.

Победители и призеры регионального этапа и финала Национальных Инклюзивных Игр награждаются медалями, дипломами, кубками, а также памятными сувенирами.

16. Апелляция.

Апелляция представляется тренером команды апелляционной комиссии по виду спорта в случае необъективного и предвзятого судейства.

В содержании апелляции должны быть отражены соответствующие доводы и приведены доказательства, обосновывающие необъективность и предвзятость судейства.

Апелляция рассматривается незамедлительно.

Решение апелляционной комиссии по результатам рассмотрения апелляции является окончательным.

17.Ответственность руководителей команд.

Руководители команд несут полную ответственность за обеспечение безопасности участников соревнований Игр «Жұлдызай-24», сохранности их жизни и здоровья:

-в период следования к месту проведения отборочных и финальных соревнований Национальных Инклюзивных Игр и обратно;

-в течение всего периода проведения соревнований.

19. Заключительные положения.

Руководители команд и законные представители несовершеннолетних предоставляют письменное согласие Организационному комитету Национальных Инклюзивных Игр:

- на обработку персональных данных участников Национальных Инклюзивных Игр в соответствии с Законом Республики Казахстан «О персональных данных и их защите»;

- на фото и (или) видеосъемку участников соревнований, ведение аудиозаписи интервью с их участием, использование данных материалов в рамках имиджевой работы (производство рекламных материалов, их воспроизведение в средствах массовой информации и пр.), в котором подтверждают их исключительную принадлежность Организационному комитету Национальных Инклюзивных Игр без права требования гонораров, отчислений и платежей всех видов.

Информация об организационных, имиджевых, спонсорских, финансовых и иных вопросах Национальных Инклюзивных Игр может быть предоставлена в офисе Национальных Инклюзивных Игр по адресу: город Астана, БЦ Номад, улица Сыганак 54.2, 8 этаж, офис 2, либо по телефону (7172) 48 16 96, Руководитель проекта –Салимбекова Алмагуль Аманжоловна 8 7015203103, координатор спортивных соревнований- Кияков Маргулан Талгатович 8 775 142 79 91.

ЗАЯВКА
На участие в финальных Национальных инклюзивных играх «ЖУЛДЫЗАЙ -2024»
от команды _____
области.

№	ФИО	Вид спорта	Группа (младшая/ старшая) Полных лет (для участников)	Диагноз	Статус (участник, сопровождающий, тренер)	№ документа, Подтверждающего личность, кем и когда выдано	Место работы/учебы	Размер формы	№ страхового полиса
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									

Настоящим выражаем заинтересованность и подтверждение об участии команды _____ города в финальных соревнованиях Национальные Инклюзивные Игры «Жулдызай-2024» в городе Астана с 01 по 05 октября 2024 г. Заявка подается на электронную почту: julduzaisport@mail.ru в сканированной и Word версиях.
 На настоящим подтверждаем, что регламентирующим документами ознакомлены и согласны.

Руководитель команды _____ ФИО, подпись Руководитель направляющей организации _____ ФИО, подпись и печать